

ภูมิศาสตร์ค่าศักดิ์ภาษาไทยที่นิในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

นางจันทร์ราพร สุขบรีดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก.ศ. - 2531

ISBN 974-569-251-4

สิ่งพิมพ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013908

WORD GEOGRAPHY OF THE THAI DIALECTS IN CHANGWAT RAYONG,
CHANTHABURI AND TRAT

Mrs. Janthiraporn Sukpreedee

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-251-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

ไทย

นางจันทราราหรา สุขปริtie

ภาษาไทย

ภาษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น.ร.ว.กัลยา ติงศักดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... วันที่ คณะบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. ธรรม วชราภิຍ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... วันที่ ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. วิจินตน์ ภาณุพงศ์)

..... วันที่ กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น.ร.ว. กัลยา ติงศักดิ์)

..... วันที่ กรรมการ

(อาจารย์ ชลิตา ใจจนวัฒน์)

คุณนายกร้อย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ลงนามยืนยัน

กิตติกรรมประการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและคร่ำชื่นขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการทำวิจัย

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น.ร.ว.กัลยา ศิงศักดิ์ ที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นแนะนำช่วยเหลือตลอดจนคราว แก้ไขปรับปรุงข้อมูลห้องค่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างที่ยิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.วิจินคน พากุลวงศ์ และอาจารย์ ชลิตา ใจจนวัฒน์ ที่ได้กรุณาให้แนวคิดและควรจะแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามขึ้นดังต่อไปนี้ 4 ท่านคือ อาจารย์ให้เรา วรรณสูน อาจารย์กนก รสมุก คุณผจญ อิ่มนุ่ว และคุณภา รองพิเศษ ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถามที่ได้ถาม เป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามตามที่อ้าง ภานุช อาจารย์ให้เช่นเดียวกันแต่ละค่าบลที่ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ความกระจำในข้อมูล เป็นอย่างดี

อีกทั้งขอบคุณอาจารย์อนรัตน์ สุนทรธรรมวงศ์ ที่มีส่วนช่วยเหลือในงานวิจัยนี้ให้สำเร็จอุล่วงได้

ท้ายสุดนี้ขอบคุณ คุณนิรันดร สุขุมพิริย์ ที่เคยเป็นกำลังใจและช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ตลอดมา เพื่อให้งานวิจัยสำเร็จด้วยดี

จันทร์ราพร สุขุมพิริย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ๕

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๖

กิตติกรรมประการ ๗

รายการภาพประกอบ ๘

รายการตราสารประกอบ ๙

บทที่

1 บทนำ ๑

ความเป็นมาของมือหนา ๑

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๓

สมบูรณ์ของ การวิจัย ๓

ขอบเขตของการวิจัย ๓

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย ๓

ปัญหัสพที่เฉพาะ ๓

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๔

รายละเอียด เกี่ยวกับจังหวัดที่ทำการศึกษา ๑๘

2 วิธีดำเนินการวิจัย ๒๖

การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ๒๖

การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล ๒๙

การคัดเลือกผู้ตอบแบบสอบถาม ๒๙

การสั่งแบบสอบถาม ๒๙

การวิเคราะห์ข้อมูล ๓๒

การกำหนดศูนย์ภาษาที่น้อยอย ๓๕

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ๕

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๖

กิตติกรรมประกาศ ๘

รายการภาพประกอบ ๙

รายการตารางประกอบ ๑๐

บทที่

1 บทนำ ๑

ความเป็นมาของมัญหา ๑

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๓

สมมุติฐานของการวิจัย ๓

ขอบเขตของการวิจัย ๓

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย ๓

ปัญหาศพที่เฉพาะ ๓

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๔

รายละเอียดเกี่ยวกับจังหวัดที่ทำการศึกษา ๑๘

2 วิธีค่า เนินการวิจัย ๒๖

การ เครื่อง เครื่อง มือ ที่ ใช้ ในการวิจัย ๒๖

การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล ๒๙

การคัดเลือกผู้ตอบแบบสอบถาม ๒๙

การสั่งแบบสอบถาม ๒๙

การวิเคราะห์ข้อมูล ๓๒

การกำหนดศูนย์ภาษาที่น้อย ๓๕

บทที่	หน้า
๓ การกระจายของคำ	39
4 ภาษาถิ่นย่อของภาษาไทยถิ่น-rayong จันทบุรีและตราด	100
ภาษาไทยถิ่นตะวันออก	100
ภาษาถิ่นย่อไปร์นาร้อน	105
ภาษาไทยถิ่น-rayong ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี และภาษาไทยถิ่นตราด	108
ภาษาถิ่นย่ออีน ๆ	117
5 สุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	123
สุปผลการวิจัย	123
อภิปรายผล	125
ข้อเสนอแนะ	127
บรรณานุกรม	128
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้สำรวจข้อมูล	131
ภาคผนวก ข ตารางรายชื่อคำกลในอ่าເກອດຕ່າງ ๆ ของจังหวัด	
徭ອອງ จันทบุรีและตราด	140
ภาคผนวก ค ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อแยกต่างของการใช้คำ	
ແລ້ວທີ່ນ່ວຍອຮຽດໃນ ๓ ຈັງຫວັດ ໃນການ ເກີນຂໍ້ອມລັບຕົ້ນ ..	148
ภาคผนวก ง ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อแยกต่างของการใช้คำ	
ແລ້ວທີ່ນ່ວຍອຮຽດໃນ ๓ ຈັງຫວັດ ໃນການ ເກີນຂໍ້ອມລິຈິງ ...	163
ภาคผนวก ຈ ตารางสุปการใช้คำในภาษาถิ่นย่อระดับอ่าເກອ	168
ภาคผนวก ฉ รายละเอียดเกี่ยวกับการปรากฏของคำแทนແລ້ວທີ່	
ທີ່ນ່ວຍອຮຽດ	171
ประวัติผู้เขียน	194

สารบัญภาค

ภาคที่		หน้า
1	แผนที่แสดงอิฐเกอในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด	22
2	แผนที่แสดงการกระจายของศพที่ภาษาไทยถื้นได้ในจังหวัด สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช (จาก ดวงใจ เอช)	23
3	แผนที่แสดงการเกาะกลุ่มของศพที่ภาษาไทยถื้นได้ในจังหวัด สุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช (จาก ดวงใจ เอช)	24
4	แผนที่แสดง เส้นแบ่งเขตภาษาทึ้งหมค (จาก ดวงใจ เอช)	25
5-64	แผนที่แสดงการกระจายของคำภาษาไทยถื้นในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด	40-99
65	แผนภูมิแสดงภาษาไทยถื้นในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด	122

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางแสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน เป็นร้อยละ ในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด	31
2 แสดงการเม่งประ เกทของหน่วยอธรรถความการ เกาะกลุ่มของคำ	37
3 แสดงการเม่งประ เกทของหน่วยอธรรถความการเม่งพื้นที่บีเวฟเล็ก	38
4 หน่วยอธรรถที่ภาษาไทยที่นระยอง จันทบุรี และตราดใช้คำเหมือนกัน	101
5 หน่วยอธรรถที่ภาษาถิ่นย่อไปงน้ำร้อนใช้คำต่างจากบริเวณอื่น	105
6 หน่วยอธรรถที่ภาษาไทยที่นระยองใช้คำต่างจากบริเวณอื่น	109
7 หน่วยอธรรถที่ภาษาไทยที่นจันทบุรีใช้คำต่างจากบริเวณอื่น	112
8 หน่วยอธรรถที่ภาษาไทยที่นตราดใช้คำต่างจากบริเวณอื่น	115
9 หน่วยอธรรถที่ภาษาถิ่นย่อไปลวกແคงใช้คำต่างจากบริเวณอื่น	117
10 หน่วยอธรรถที่ภาษาถิ่นย่ออยอำเภอ เมืองจันทบุรีใช้คำต่างจากบริเวณอื่น	119
11 หน่วยอธรรถที่ภาษาถิ่นย่ออยอำเภอ เมืองตราดใช้คำต่างจากบริเวณอื่น	120
12 ตารางแสดงรายชื่อตำบลที่ เป็นจุด เก็บข้อมูล	140
13 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อแยกต่างของ การใช้คำแต่ละ หน่วยอธรรถใน ๓ จังหวัด ใน การเก็บข้อมูลขั้นค้น	148
14 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อแยกต่างของ การใช้คำแต่ละ หน่วยอธรรถใน ๓ จังหวัดในการ เก็บข้อมูลจริง	163
15 ตารางสรุปการใช้คำในภาษาถิ่นย่อระดับอำเภอ	168